

Przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej toczy się postępowanie dotyczące nieuznawania gmin za podatników VAT przy projektach instalacji OZE na nieruchomościach mieszkańców. Jest ono pokłosiem skargi kasacyjnej miasta Ciechanów i gmin partnerskich na rozstrzygnięcie interpretacyjne organu podatkowego. Rzecznik Generalna wydała 10 listopada br. korzystną dla Ciechanowa opinię, która poprzedza wyrok TSUE. W przypadku rozstrzygnięcia TSUE zgodnego z opinią rzecznik, miasto odzyska dla mieszkańców 23% zapłaconego podatku VAT. Będzie to miało skutki dla setek innych gmin w Polsce, które realizowały podobne projekty.

10 listopada 2022 r. na stronie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej została opublikowana opinia Rzecznik Generalnej Juliane Kokott w sprawie projektu, gdzie liderem jest Gmina Miejska Ciechanów w zakresie montażu odnawialnych źródeł energii na nieruchomościach, będących własnością mieszkańców. Mieszkańcy, którzy przystąpili do projektu zobowiązali się, na podstawie umów cywilnoprawnych do wniesienia wkładu własnego za instalację (25%). Pozostała wartość instalacji finansowana była z dofinansowania pochodzącego ze środków unijnych, uzyskanego na podstawie umowy z województwem mazowieckim. Każda z gmin realizujących projekt wystąpiła z wnioskiem o interpretację indywidualną w analogicznym stanie faktycznym. **Gminy zajęły stanowisko, że nie są podatnikami VAT, albowiem czynności wykonywane przez gminy nie są działalnością gospodarczą.** Taka interpretacja prowadzi do wniosku, że kwoty należne od mieszkańców ani dofinansowanie nie są wynagrodzeniem za jakiekolwiek usługi i w konsekwencji nie są opodatkowane. Ponadto gminy nie mają prawa do odliczenia podatku VAT, co uprawniałoby do uznania podatku VAT za koszt kwalifikowalny, jeżeli nie godzi to w pozostałe warunki przyznania dofinansowania na dane koszty. **Organ podatkowy nie zgodził się z taką interpretacją każdej z gmin oraz wydał interpretację negatywną.** Zdaniem organu gminy są podatnikami VAT realizując opisany projekt.

W ślad za organem podatkowym wypowiedział się Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalając każdą ze skarg (wyroki z dnia 18 września 2020 r., sygn. akt III SA/Wa 2211/19, sygn. akt III SA/Wa 2160/19, sygn. akt III SA/Wa 2234/19, wyrok z dnia 10 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Wa 2252/19). Wyroki zostały zaskarżone przez gminy do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie. **Następnie NSA skierował pytania prejudycjalne do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej:**

1. Czy przepisy dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.Urz. UE seria L z 2006 r. Nr 347/I, ze zm.), a w szczególności art. 2 ust.1, art. 9 ust. 1 i art. 13 ust.1 tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że gmina (organ władzy publicznej) działa w charakterze podatnika VAT realizując projekt, którego celem jest zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii, poprzez zobowiązanie się na mocy zawartej z właścicielami nieruchomości umowy cywilnoprawnej do wykonania i montażu systemów odnawialnych źródeł energii na ich nieruchomościach, oraz - po upływie określonego czasu - do przekazania własności tych systemów na rzecz właścicieli nieruchomości?

2. W przypadku pozytywnej odpowiedzi na pytanie pierwsze, czy do podstawy opodatkowania w rozumieniu art. 73 tej dyrektywy należy wliczyć otrzymane przez gminę (organ władzy publicznej) dofinansowanie ze środków europejskich na realizację projektów dotyczących odnawialnych źródeł energii?

W opublikowanej opinii Rzecznik Generalna wyraziła stanowisko, iż w okolicznościach takich, jak mają miejsce w tej sprawie, gminy nie powinny być uznawane za podatników VAT. W opinii czytamy, iż gmina nie prowadzi własnej działalności w celu świadczenia usług montażu OZE, nie

Jaki będzie wyrok TSUE w sprawie skargi kasacyjnej miasta Ciechanów?

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: czwartek, 24, listopad 2022 09:33

Joanna Gryboś-Chechelska

Odłony: 345

zapewnia własnych instalatorów ani własnej porównywalnej struktury dystrybucji do przedsiębiorców. Przeciwnie, umowy są zawierane jedynie z tymi mieszkańcami, którzy chcą skorzystać z rozbudowy systemów OZE i w tym celu zgłoszą się do gminy. Mogą oni początkowo korzystać z systemu za stosunkowo niewielki wkład własny, a po pięciu latach otrzymają go na własność. Działalność gminy ogranicza się wyłącznie do zorganizowania skutecznego finansowania i wykonania instalacji nowych systemów produkcji energii odnawialnej na terenie gminy przez podmiot prywatny. Działalność ta obejmuje w szczególności sprawowanie bieżącego nadzoru inwestorskiego i rozliczenie finansowe. Typowy przedsiębiorca dodałby koszty organizacyjne plus marżę zysku do ceny swojego świadczenia. Gmina nie konkuruje z innymi prywatnymi dostawcami. Gmina nie rozwija w tym względzie inicjatywy przedsiębiorczej ani nie ma szans na zyski. W rezultacie gmina ponosi jedynie ryzyko straty. Żaden typowy podatnik nie prowadziłby swojego przedsiębiorstwa w taki sposób, że organizuje coś dla klienta, ale ponosi jedynie ryzyko strat i nie ma jakichkolwiek szans na zysk nawet w bardzo długim okresie. Również powód działania gminy nie ma charakteru ekonomicznego. Nie chodzi o generowanie kolejnych dochodów lub maksymalizację istniejących zysków czy o to, by w ogóle uzyskiwać nadwyżki. Przeciwnie, na pierwszym planie stoją względy interesu ogólnego (ochrona środowiska i bezpieczeństwo energetyczne) na korzyść wszystkich. Typowy podatnik działa inaczej.

Opinia Rzecznik Generalnej poprzedza wyrok TSUE. Najczęściej rozstrzygnięcie Trybunału jest z nią zgodne. Konsekwencją takiego stanu rzeczy będzie brak zobowiązania gmin do rozliczania podatku należnego z tytułu wpłat mieszkańców (wkładu własnego) ani dofinansowania. Jeżeli inne warunki przyznawania dofinansowania nie sprzeciwiają się temu, podatek VAT może zostać uznany za koszt kwalifikowalny, gdyż gminy nie mają prawa do jego odliczenia. **Miasto Ciechanów oraz partnerskie gminy będą mogły odzyskać dla mieszkańców zapłacony podatek VAT w wysokości 23%. W Polsce setki gmin realizowały analogiczne projekty z udziałem środków z UE.**

Źródło: ZMP